

**Centrul de Resurse Juridice atrage atenția asupra prevederilor discriminatorii din
Proiectul de Strategie a Guvernului României de incluziune a cetățenilor români
aparținând minorității romilor (2011-2020)**

București, 27.10.2011

Referitor la Proiectul pentru o nouă Strategie a Guvernului României de incluziune a romilor, postat pe website-ul Secretariatului General al Guvernului (supus dezbaterii publice până la data de 31 august 2011), Centrul de Resurse Juridice atrage în primul rând atenția asupra unor prevederi, măsuri sau acțiuni propuse care au un caracter discriminator, sau pleacă de la premise discriminatorii.¹ Centrul de Resurse Juridice consideră că, deși nu vorbim de un document final încă, prezența discriminării într-o propunere de Strategie pentru combaterea acesteia, nu sfidează doar logica elementară, ci este un fapt extrem de grav și ofensator. Aceste aspecte discriminatorii dovedesc fără tăgadă inexistența unui angajament real pentru incluziunea romilor.

Documentele postate pe website și supuse discuțiilor publice includ proiectul general al Strategiei, o serie de indicatori propuși și planurile de acțiune pe domenii ale vieții.

La capitolul Scopul Strategiei, se afirmă: „Strategia Guvernului urmărește instituționalizarea obiectivelor politice asumate de Guvern referitoare la cetățenii români aparținând minorității romilor, prin **responsabilizarea** autorităților publice centrale și locale și a **minorității romilor ...**”. Ideea conform căreia minoritatea discriminată și exclusă, ca și grup, trebuie responsabilizată, implică premisa că romii ar fi responsabili pentru situația în care se află. Totodată ideea responsabilizării unei minorități - adică ideea conform căreia minoritatea ar trebui să-și asume responsabilitatea pentru propriile acțiuni, această minoritate fiind de fapt supusă unui proces de marginalizare și discriminare și acuzată deseori ca și grup, și ca parte a procesului de stigmatizare, de fapte antisociale - este o idee ce a apărut și-n epoca nazistă, fiind o idee comună regimurilor totalitare în căutare de țapi ispășitori. Nu în ultimul rând, acest mecanism de gândire arată faptul că nu există o recunoaștere, și cu atât mai puțin o asumare a faptului că actuala excluziune este rezultatul discriminării seculare la care majoritarii au supus membrii acestei minorități.

Unul dintre rezultatele avute în vedere este: „Va fi formată o elită intelectuală și economică în rândul cetățenilor aparținând minorității romilor care va funcționa ca o interfață între autoritățile publice și minoritatea romilor pentru implementarea politicilor de incluziune socială”. Acest rezultat relevă în opinia CRJ o atitudine rasistă. Ideea nevoii de „interfață” între stat și proprii cetățeni pentru a implementa politici ale statului ne duce cu gândul la semnificația originară al cuvântului „țigan” – de neatins.

Una dintre direcțiile de acțiune propuse în domeniul ocupării este: „Încurajarea formării profesionale a persoanelor din grupuri vulnerabile în meserii și activități de ecologizare”. Faptul că statul român percepe drept acceptabilă ideea de a plasa persoanele din grupuri vulnerabile în anumite meserii, în cazul acesta în meserii și activități ce implică curățarea

¹ Proiectul de Strategie a Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității romilor (2011-2020) <http://www.sgg.ro/index.php?Strategia-de-incluziune-2011-2020> (ultima accesare: 25.10.2011)

Str. Arcului Nr. 19, Sector 2, 021034 - București, Tel.: +40 21 212 06 90, 212 06 91, 212 05 20, Fax: +40 21 212 05 19,

Email: office@crj.ro, www.crj.ro

spațiului, implică o viziune a statului asupra celor vulnerabili conform căreia locul acestora se regăsește în meserii ale sărăciei. Faptul că o astfel de măsură e plasată în strategia pentru incluziunea romilor, în condițiile în care romii, în procesul de etnicizare a meseriilor - proces specific altminteri societăților care discriminează - sunt emblematic asociați cu meseria de gunoier, arată că statul român își propune de fapt să întrețină și să adâncească discriminarea.

În legătură cu direcția de acțiune de mai sus, o alta din domeniul ocupării propune: „Diversificarea ofertei locurilor de muncă pentru grupurile vulnerabile pe măsura calificărilor lor și, în cazul romilor, pe măsura pregătirii lor scăzute și nu a unor slujbe calificate de la care majoritatea grupurilor vulnerabile, inclusiv romii, sunt excluși”. Pe lângă faptul că justificarea acestei măsuri operează cu generalizări grosolane și ofensatoare la adresa grupurilor vulnerabile și a romilor în particular, ea arată că abordarea guvernului român nu este de a asigura oportunități egale fiecărui individ la angajare, indiferent de apartenența sau nu la un grup vulnerabil, ci de a crea locuri de muncă specifice, în zona calificărilor scăzute, destinate celor vulnerabili în general, și romilor, ca grup, în particular.

O măsură deosebit de ofensatoare și denigratoare inclusă în planul de acțiune în domeniul sănătății, își propune: „Campanii de educație sanitară privind utilizarea apei și a săpunului în cadrul comunităților cetățenilor români de etnie romă”. Faptul că Guvernul României presupune că romii nu știu să folosească apa și săpunul arată că Guvernul pleacă de la prejudecățile discriminatorii ce-i asociază pe romi cu murdăria, astfel legitimându-le.

Astfel, din punctul de vedere al Centrului de Resurse Juridice proiectul de Strategie a Guvernului pentru incluziunea romilor nu corespunde standardelor unei politici publice și încalcă principiile trasate de Uniunea Europeană pentru incluziunea romilor. Prin faptul că proiectul conține prevederi discriminatorii se dovedește fără tăgadă că Guvernul României nu este capabil să-și asume incluziunea cetățenilor săi de etnie romă, neînțelegând, și neintegrand, în esență, cauza principală a excluziunii pe care se presupune că Strategia ar combate-o, și-anume: discriminarea.

Persoană de contact: Delia-Luiza Niță, Manager Program Antidiscriminare, 0729120383